

Sloni vzdržujejo pokopališča ravno tako kakor ljudje. Kakor hitro se je približal staremu slonu vodniku čas smrti, ga ženejo drugi sloni na pokopališče. Saj je znano, da še ni nikdo naletel kje v pragozdu na ostanke od starosti poginulih slonov. Midva sva pa na tem mestu odkrila pokopališče slonov in prisostvovala pokopu.

Ko sva drugi dan za tem preiskala z domačinom močvirje, sva odkrila v blatu ogromna okostja. Ležala so pogreznjena v blato gotovo že stoletja. Med okostji pa so bili tudi dragoceni slonovi zob. Močvirje je krilo slonov zaklad, ki je bil toliko vreden kakor zlato polje. Radi odkritja tega zaklada se me je oprijelo ime »Kralj slonov«.

*

Vinogradno kolja, cepano, žagano in okroglo, kakor tudi vsake debelosti rezan les od smreke, bora in macesna, prodaja ali zamenja za izborna kvaliteta vina Gnilšek, trgovina z vinom in lesom v Mariboru, Rzlagovala 25. 249

Denar v nahrbtniku. Pred časom je prišel v Maribor priprost človek in je v nahrbtniku prinesel veliko svoto denarja ter ga naložil. Sedaj je prišel v veliki skrbi, če bi ga ven dobil. Dali so mu ga, celih 200.000 Din. Dal pa ga je nazaj in dejal: »Zdaj vidim, da ga še res imate! Kar obdržite ga!« In zopet je odšel z nahrbtnikom. — Če tudi boječ se za svoj denar je uvidel, da je le bolj pametno, ako ga ima naloženega, kakor pa, da ga v nahrtniku prenaša. Pametno ravna tisti, ki denar naloži. Naložite ga v Spodnještajski ljudski posojilnici v Mariboru!

Trošarina na vino 2 Din. Finančni minister dr. Djordjevič je predložil dne 1. marca parlamentu zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o

državni trošarini. Kar se tiče trošarine na vino, se določa, da se plača trošarina na vino, ko pride v promet, ali ko se uvozi iz inozemstva, v višini 50 Din za 100 kg, odnosno 100 litrov vina. Banovine bodo smele od 1. aprila nadalje pobirati največ 50 Din trošarine, občine pa od 1. julija dalje največ 100 Din trošarine za 100 kg. Za vino se smatra samo ona pijača, ki je proizvod alkoholnega vrenja mošta od svežega grozdja domače vinske trte. Vino, ki ima nad 18 stopinj alkohola, se smatra za špirit in se plača trošarina kakor za špirit. Državna trošarina se bode pobirala od konzumenta, ki je vino kupil, ali je dobil od producenta na kak drug način. Vinski trgovci, ki imajo vino iz lastnih vinogradov, ali iz kupljenega grozdja, morajo prijaviti dobljeno količino nadalje do 20. novembra in takoj plačati trošarino po odtakanju vina. Na ostale prirodne sadne soke, kakor tudi na vinski mošt, ne more niti banovina, niti občina uvesti nobenih dajatev. Kmetje, ki nimajo lastnih vinogradov, lahko kupijo za lastno potrebo letno 50 litrov vina brez trošarine, in sicer pod pogojem, da to vino kupijo neposredno od vinogradnikov samih.

Vinska razstava in vinski sejem v Slov. Bistrici. Slovenjebistiška vinarska podružnica priredi v dneh 19., 20. in 21. marca 1932 vinsko razstavo in vinski sejem. Razstavljena bodo mešana kakor tudi najfinejša sortna vina iz celega slovenjebistiškega sod. okraja. Vinogradnikom se bo dala prilika, da svoj vinski pridelek nudijo v nakup tudi širšim krogom interesentov ter se vabijo, da svojo udeležbo pri razstavi javijo najkasneje do 10. t. m. vinarski podružnici v Slov. Bistrici. Od vsake sorte se mora za razstavo oddati tri buteljske steklenice. Kdor jih nima, jih dobi na posodo pri podružnici. Vina samorodnih trt so od razstave izključena. — Ker so slovenjebistiška vina znana kot izmed najboljših v Sloveniji, se vabijo na sejem vsi interesenti, posebno seve

gostilničarji in hotelirji, ki bodo med razstavljenimi vzorci gotovo našli mnogo ustrežajočih. Železniške in avtobusne zveze so ugodne.

Sv. Lenart nad Laškimi. Dne 28. svečana se je pri nas zaključil šesttedenski kmetijski tečaj, kateri je prav dobro uspel. Od 25 do 30 in še več udeležencev, fantov in moških, se je udeleževalo za kmeta tako važnega pouka. Da se je pri nas ta tečaj vrtil, gre zahvala predvsem kmetijskemu referentu iz Laškega g. Zupanu in g. dr. Jerini, živinozdravniku v Laškem, katera dva gospoda sta bila glavna predavatelja. Nadalje smo dolžni se zahvaliti g. Šolskemu upravitelju, kateri je dovolil prostor za predavanja v šoli ter tudi nastopiti kot predavatelj v državnozanstvu. O higijeni je predaval g. dr. Lovšin, zdravnik v Laškem, pojasnila o davkih pa je dal g. Zlindra od davčne uprave iz Laškega. Zahvala sploh vsem, kateri so na ta ali drug način pripomogli k lepemu uspehu tega tečaja. Zelim še večkrat kaj enakega, da bo občine Sv. Lenart, oziroma nje občani prednjačili v napredku kmetijstva v dobrobit samega sebe in skupnosti.

Katera močna krmila je pokladati brejim in molznim kravam poleg sladke krme, da bodo dajale več mleka? Če imamo dobro sladko seno, ki smo ga pravočasno pokosili in dobro posušili, dajamo kravam še nekaj pšeničnih otrobov, ali pa oljnih tropin (prg). Poleg tega je zelo dobro pokladati živini pozimi nekaj pese ali korenja. Koliko otrobov ali tropin treba za eno kravo na dan, se ravna po tem, koliko krmi-mo sena, slame in korenstva. Če pokladamo živini v glavnem le dobro sladko seno, pa nič ali le malo slame, bo treba manj močnih krmil, če pa dajamo malo sena in več slame, ali tudi veliko korenstva, bo treba več močnih krmil. Breja krava, ki ima že malo mleka, rabi manj močnih krmil, kakor dobra molznica. Prav dobro močno krmilo za molzne krave so pšenični otrobi iz kmečkih mlinov (otrobi iz valjčnih mlinov so mnogo manj vredni). Dajemo jih po 1—3 kg na dan. Izmed olj-

O požrečnosti in starosti ščuk.

Najpožrenejša od sladkovodnih rib je — ščuka, ki se poleg rib, žab, podgan in sličnega loti tudi domačih in divjih rac, oziroma gosli. Na Ruskem je celo zabeležen žalosten konec letnega kmečkega dečka, ki ga je pri kopanju zagrabil ščuka za noge in potegnila pod vodo. Bibiči po različnih slovenskih deželah so celo prepričani, da lahko obsede staro ščuko — vrag, ki potem zalezuje ljudi ob reki. Te pravljice so najbrž nastale zaradi tega, ker učaka ščuka kot edina izmed naših domačih rib neverjetno visoko starost. Dokazano je,

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

Po zmagi so ugotovili, da je vodil konjeniški napad s hrvaške strani celjski okrožni poveljnik Jurij Schrattenbach, ki si je lastil tudi kmečke ujetnike in predvsem ranjenca v bleščeči viteški bojni opremi in z oprsnikom ter čelado zavarovanega mladeniča, ki mora biti po zunanosti in posebno po obrazu sojeno, kak plemič, ki se je zgubil iz bojaželjnosti med puntarje.

Nesrečni 8. februar 1573 je končal s smrtjo in robsko verigo za celotno kmečko moško punto.

VII. POGLAVJE.

Zmagovalci so dobro znali, da je jedro kmečke vojske pri Dolnji Stubici še nedotaknjeno in da še bodo imeli precej opravka, predno bo upor premagan, zatrt, udušen in glavni krivci pozvani na odgovor. Koj po šentpeterski zmagi so pustili

mrlične nepokopane in se odpravljali na Hrvaško do končne zmage.

Ujetnike je prevzel celjski okrožni načelnik Schrattenbach, ki je imel na razpolago v Celju ječe. Nekaj ujetih kmetov bo moral odposlati v Gradec ter na Dunaj, kjer bodo zaslišani na najvišjih mestih, ki sta bili proti iztrebljenju zadnjega kmečkega punta z ognjem ter mečem od strani plemstva. Schrattenbachu je bilo predvsem za oba ujetnika v vprav viteških opremah, ta dva je hotel obdržati v Celju, da bi kaj preveč ne odkrila v Gradcu ter na Dunaju. Starejši od obeh zajetih kolovodij je imel težko rano na glavi, je bil globoko nezavesten in tega je bilo treba naložiti na voz, predno ga doleti kazen izpod krvnikove roke. Mlajši ni bil ranjen, ni pa maral dati na nobeno vprašanje odgovora. Neprestano je tiščal k ranjenemu tovarišu in jokal pri pogledu na njegovo opasno stanje.

Dne 8. februarja zjutraj je zapustil Schrattenbachov oddelek št. Peter z uklenjenimi ujetniki, z na voz naloženim težkoranjencem in se pomikal naglo preko Podčetrka ter Šmarja proti Ce-

nih tropin prodaja sedaj Kmetijska družba lanene in orebove tropine. Na dan jih pokladamo po 1—2½ kg. Še bolje je, ako damo polovico otrobov in polovico oljnih tropin. Z ozirom na redilno vrednost so danes oljne tropine cenejše kakor otrobi.

Kako pripraviti koruznico, da jo čim bolj izkoriščam za krmo? Ko sejem koruzo, denem med seme eno pest umetnega gnojila. Katera umetna gnojila naj vzamem? Koruznico je najbolje izkoristiti, če jo skisamo (ensiliramo) v jami. V ta namen jo je treba na kratko razrezati in jo mešati med drugo zeleno krmo, pesno perje itd. ter dobro stlačiti. Nazadnje, ko se krma popolnoma vsede, jo pokrijemo s slamo ali plevami in po vrhu zadelaemo z ilovico. V dveh mesecih je krma kislá. Umetnih gnojil ne smemo mešati med seme, ker nekatera gnojila škodujejo kaljivosti. Vzemimo na 1 oral posetje 100 kg apnenega dušika in 150 kg superfosfata in če je zemlja peščena, vsaj 50 kg kalijeve soli. To gnojilo potrosimo na zorano njivo pred setvijo.

Kako in s čim se uniči koruzni molj? Gosenica koruznega molja se nahaja jeseni, ko spravljamo koruzovino, v stebli nizko pri tleh. Zato krepko prevlečite njivo z brano, ali še bolje z ekstraktorjem, da spravite iz zemlje koruzne šture, ki jih znosite na kup, posušite in sežgite. Ker pa ostane nekaj gosenic tudi v koruznici, moramo gledati, da tudi te uničimo. Najbolj gotovo je, če koruzovino sežgemo, kajti če jo nastiljamo ali krmimo, se večina gosenic ohrani. Dobro je tudi, če koruzovino okisamo v jamah (ensiliramo), ker gosenica pogine, ko se krma ugreje. Precej pomaga tudi, ako obžagamo koruzne vrhove, ko je gosenica še visoko gori pod vrhom; to je nekako ob koncu julija ali začetkom avgusta. Zatiiranje je uspešno le tedaj, če ga vrše vsi kmetovalci dotičnega kraja.

Kako odpravimo preslico s travnika in njive? Preslica uspeva dobro le na

mokrih tleh. Da jo zatremo, je predvsem potrebno zemljo osušiti. Poruvati jo moramo kolikor mogoče globoko, da ji opeša korenika; če jo le plitvo izrujemo, ji to ne prizadeva nikake škode. Najvažnejše pa je, da porujemo one rjave rastline, ki jih vidimo zgodaj na spomlad že marca meseca in ki niso prav nič podobne zelenim rastlinam, ki zrastejo pozneje. S teh rjavih rastlin se vsipljejo troši, ki se z njimi širi rastlina naokoli in ki iz njih zrastejo zelene rastline, kakršne so splošno znane kot preslica.

*

O usmiljenju.

Res, nekaj vzvišenega je usmiljena ljubezen. Poganstvu je pojem »usmiljenje« neznan. In če se tudi kedaj pomaga revežu, bolniku ali drugemu pomoči potrebnemu, se to ne zgodi iz ljubezni do bližnjega, temveč ima gotovo sebičen namen, kovati iz tega kakšno — korist.

Kristusov nauk je napravil iz nas ljudi brate in sestre, ki si naj med seboj pomagamo in se podpiramo v vseh telesnih in duševnih stiskah. Če se pa vsi kristjani ne ravnaajo po tej zapovedi, še to ni nikak dokaz zoper Kristusov nauk, temveč le dokaz, da ne živijo ti ljudje, ki se sicer imenujejo kristjane, po svoji veri.

Vsak človek ima priliko, da v svojem krogu dejansko vrši dela krščanskega usmiljenja. Prav posebno pa še naša dekleta, ki so vendar poklicane za to, da nekoč v svojem poklicu kot žene in matere živijo, delujejo in se žrtvujejo le za druge. Čim prej se mlado dekle vadi v nesebičnem žrtvovanju v službi za bližnjega, tem popolnejše bo kasneje

zmogla težke naloge, ki jih bode nosila na svojih ramah kot žena in mati.

Kje in kako se pa lahko udeležujejo krščanske žene in dekleta v usmiljeni ljubezni do bližnjega? Kako pomagati in lajšati gorje drugim, dandanes, ko v tej vsesplošni stiski sami komaj prebrodimo pomanjkanje?

Ni ravno denar in blago, kar ima največjo vrednost, akoravno je oboje mnogokrat neobhodno potrebno. Blagor usmiljenim... Je pa vinar uboge vdove, ki si ga je pritrkala od ust, na tehtnici dobrih del stokrat težji od cekinov bogatina. Miloščina, darovana iz obilja, premnogokrat vsiljuje mnenje, da se vse trpljenje da omiliti z denarjem.

So pa še druga pota ljubezni do bližnjega, za katera ni treba ne denarja, ne blaga — prinesejo pa neprimerno več zadovoljstva in blagoslova.

Glejte! Tam v sosesčini domuje stara, bolehná siarka ali samcat starček. Nikogar nima, ki bi se zanj brigal, ali se pa morda tudi nihče noče, ker od starega betežnega reveža pač ni pričakovati kakšne bogate zapuščine. Bolezen, starost in samevanje ga tare, neizprosna zima pritiska in povečuje gorje, komaj si še revež zakuri in skuha borno jesti.

Dekle, ki prav pojmi krščansko usmiljenje, najde pot do takega reveža. Pri svojem delu doma prištedi pol urice, pohiti lahkih korakov v kočico, prime urno za delo, pospravi in pomije, prestele, očedi betežnega, nanosi drv in vode, skuha juhico in čaj iz domačih zdravilnih rož, ki naj lajša nadležen kašelj. Vedrega obraza vpraša po željah, najde tolažilne besede. Vesela novica razvedri starčka in smejoča mladost prisije kakor solnčni žarek prav do srca tolažbe potrebnega samotarja.

Tako delo je pač najplemenitejše dejanje — to je angelsko delo!

In zopet drugo leži bolni žena, mati številnih otročičev. Ves ta drobiž je prepuščen sam sebi. Nikogar ni, ki bi jih umil in počesal, jih zaposlil in pazil

lju. Pogled na razcapane kmete v verigah je podučil ubogo ljudstvo ob cesti, kako je s kmečko punto in kaj čaka celi kmečki stan od strani podivjane in kmečke krvi pijane gospode.

V Celju je bil po mestu nekak slovesen sprevod z ujetniki, katere so pometali v mestne ječe. Ranjenca na vozu so skrbno zložili, odkazana mu je bila bolniška postelj ter zdravniška pomoč. Schrattenbach je bil na vse kriplje radoveden, kdo je ta kmetavzarski plemenitaš, nad katerim si je hotel ohladiti svojo jezo in iztisniti iz njega vse podrobnosti kmečkega upora. Jetnike so pustili par dni v miru, da so se odpočili, predno so pričeli z zasliševanjem. Gosposki mladeč ni maral dati niti na eno vprašanje odgovora. Poklicali so na pomoč natezalnico, ki mu tudi ni odprla ust, akoravno so mu pokali členki in je trpel z vso vdanostjo nadčloveške muke. Ker mučenje na natezalnici ni nič opravilo, je razbelil rabelj klešče, da bi ščipal nesrečnika po prsih in mu razvezal s to peklensko muko jezik. Krvnik je odskočil, kakor bi ga pičila kača, ko je razgalil mladeniču prsa. Po prestrašenem od-

skoku je kriknil iz polnega grla in pokazal sodniku na odkritje. Domnevani plemič je bila v moškega preoblečena ženska — zopet nova zagonetka. Prekinili so mučenje, odvedli razkrinkano v ječo in javili zadevo okrožnemu poveljniku. Schrattenbach je bil ves iz sebe, ko je čul, da ima pod ključem junaško žensko mesto plemiča. Nekoliko se je zamislil, nato pa ukazal preiskovalnemu sodniku, naj skuša uganko razvozljati s pomočjo ostalih zajetih kmetov, enemu ali drugemu bodo že znane razmere v puntarski vojski.

Pri kmetih ni bila potrebna raba mučilnega orodja. Večina je poznala prav dobro kapitana Pavla Šterca, ki je bil po enoglasni izpovedi grajski kovač iz Lesičnega pod Pilštajnom in ne grof ali sploh plemenitnik. Nikdo ni znal, tudi s kruto pomočjo natezalnice ne, da bi se bila borila v prvih vrstah kmečke vojske v moškega preoblečena ženska.

Sodnija in okrožni poveljnik sta bila sedaj ravno tako pred nepremostljivim jarkom uganke, kakor pred dolgotrajnim zaslišanjem kme-

da živi ščuka v posameznih primerih do 3 sto let ali več.

Prof. L. Sabanejev v klasičnem delu »Ribe Rusije« pripoveduje, da so ujeli leta 1896 v Moskvu pri snaženju ribnika v Caricinu 2 metra dolgo ščuko z zlatim obročkom v škrgah. Na obročku je bilo pisano v starinski pisavi: »Spustil car Boris.« To se je moralo zgoditi pred letom 1611. Največjo do sedaj poznano ščuko je zaznamoval na isti način cesar Friderik II. Rdečebreadec v nekem jezeru blizu Heilbrona leta 1230. Ujeli so jo z mrežo leta 1497, torej 267 let pozneje. Ta ščuka je bila skoraj bela od starosti, merila nad

nanje. Tak živ—žav povzroča skrb ter nove bolečine materi.

Glejte! Tu je zopet prilika za dobro delo. Pohiti k mučenici, pomagaj ji s tolažbo in dejanjem. Odvzemi ji skrb za otroke s tem, da jih vzameš za določen čas k sebi v varstvo. Kako hvaležna ti bo mati za to delo usmiljene ljubezni in njena molitev ti bo najlepše plačilo za mali trud.

Ne pozabi pa tudi, da bo vsako dobro delo krščanskega usmiljenja zapisano z zlatimi črkami v tvoji knjigi življenja.

Človek, ki ima resno voljo, storiti dobro svojemu bližnjemu, najde sam pota do udejstvovanja. Nevsiljivo bo delal, vedno upoštevajoč čustvovanje drugih in mu bodo taka dobra dela neusahljiv vir čistega veselja in blagoslova.

Studenice. Na tiho nedeljo dne 13. marca se bo zaključil z razstavo in sklepno besedo trimesečni gospodinski tečaj. Na prošnjo kmetijske podružnice ga je dovolila banska uprava. Z vsega priznanja vredno vnesmo ga je vodila gospa Minka Odlasek s svojo pomočnico Jožico Hribar. Udeleževalo se ga je s velikim veseljem 16 slušalk. Poučevali so se vsi za dekleta potrebni predmeti, tudi krščanski nauk. Na tečaj je prišel predavati dvakrat zdravnik g. dr. Hronovsky in tudi sadjarski referent g. Ferlic. Gojenke so napravile enkrat poučni izlet v novo gospodinsko šolo v St. Jurij. Kakor se dekleta z velikim veseljem spominjajo tečaja, ki sta ga pred 10 leti vodili gdč. Primožičeva in Klunova, tako bodo sedanje gojenke z hvaležnostjo v spominu ohranile tečaj, ki ga vodita sedaj dve vrli učiteljici. Bog jima plačaj! Hvala tudi banski upravi! Spoštovani stariši in ljubitelji vzgoje iz sosednjih občin, pridite pogledat razstavo! Za enake tečaje prosite tudi drugod.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 5. marca so pripeljali šeparji 163 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po

6 metrov in tehtala je 128 kg. Na gradu v Lauternu v Nemčiji je ohranjena svoječasno elika, dočim sta okostnjak in zlati obroček v mestnem muzeju v Mannheimu.

Ženski se želja izpolnila.

72letna Marta Carter v Carbondalu v Zedinjenih državah je večkrat izrazila željo, da bi rada umrla v cerkvi. Želja se ji je izpolnila nedavno neki večer, ko se je med večerno pobožnostjo zgrudila mrtva.

Pogoj za dolgo življenje.

Na svojem posestvu v bližini Pittsfielda v Zedinjenih državah Severne Amerike, kjer že

tov. Eden od bolj brihtnih sodnikov je omenil, da mora biti skrivnostna ženska čisto gotovo v kaki zvezi z ranjenim kapitanom. Naj le počakajo, da se bo vodja pozdravil in potem mu naj nenadoma predstavijo ujetnico. Iz začudenja ter obnašanja kapitana, ki ne zna za jetnico, bodo razbrali, kaj da se skriva za puntarsko junakinjo. Da bi se ta predstava čim prej posrečila, je bil pridno na delu celjski pader Florijan, ki je lečil kapitana. Predno je Pavel okreval, je izpustilo celjsko sodišče na pritisk iz Gradca pretežno večino zajetih puntarjev. Pridržanih je bilo v zaporih še 42, ki so bili določeni, da bodo odpeljani v Gradec in na Dunaj, kjer bodo povedali, zakaj so se uprli in kdo jih je našuntal. Predno se je izvršila prepeljava, so morali poskrbeti jetnikom za obleko ter čevlje. Še do danes je ostalo zabeleženo v starih zapisnikih, da sta izgotovila za kmečke puntarje celjska čevljarja Lukež Noykher in Jurij Wagner 52 parov čevljev, krojača Jurij Šlišnek in Mihael Wolgemut 28 sukenj in 5 parov nogavic, klobučar Ivan Haidman 26 klobukov, ključavničar Ivan Winkler je napravil 41 želez-

Ker je pravočasno plačal

je prejel zavarovalnino 1000 Din ta teden celoletni naročnik »Slovenskega gospodarja« Fuks Matevž, Stanošinci št. 19, pošta Podlehnik.

Prijatelj boš svojemu sosedu, ako ga pridobiš za naročnika »Slovenskega gospodarja«, ki v nesreči pomaga.

»Slovenski gospodar« v vsako hišo.

10 do 12 Din, slanina 9—12. Kmetje so pripeljali 10 voz sena po 70—95, 2 otave po 75—85, 2 slame po 70—75, 2 voza krompirja 1.50—1.75, 21 vreč čebule po 6 (česen 14—15), zelje 1.75, 21 vreč čebule po 6 (česen 14—15), koruza 1.50, proso 1.50, ajda 1.50, ajdovo pšeno 3.50—4, fižol 2—2.50, celi orehi 4.50—5, luščeni 10—18. Kokoš 25—40, piščanci 30—65, puran 50—80. Hren 12—16, karfijska 6—10, kislo zelje 3—4, repa 2, radič 12, jabolka 4—7. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 24—32, jajca 60 para, med 14—20, suhe slive 8—12.

Mariborski svinjski sejem dne 4. III. 1932. Pripeljanih je bilo 84 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 100 do 120 Din, 3—4 mesece stari 150 do 200 Din, 5—7 mesecev stari 350 Din, 8—10 mesecev 400 do 450 Din. 1 kg žive teže 5—6 Din, mrtve teže 7—8 Din. Prodanih je bilo 37 komadov.

*

Takse o prireditvah.

Parlamentu je predložen zakonski načrt o spremembah in dopolnitvah zakona o takсах. O prireditvah določa ta zakon med drugim naslednje: Za gledališča, umetniške koncerte, gledališke predstave prosvetnih društev in dirke jahalnih društev za pospeševanje konjereje in za javne vežbe in tekme športnih društev se plača 10% odstot-

kov od vrednosti prodanih vstopnic. Odmera je ostala nespremenjena kakor doslej, le obseg te nižje takse je razširjen na gledališke predstave prosvetnih društev ter na javne vežbe in tekme športnih društev. Po novi stilizaciji se ta taksa plača tudi za koncerte in zabave, ki jih prirejajo prostovoljna gasilna društva, ki se sama vzdržujejo, kadar gre za prireditve izključno za nabavo potrebnih predmetov za gašenje in za pomoč v gasilski službi poškodovanim članom.

Taksa 20% pa se plača na vstopnice, kjer znaša sicer redna taksa le 10%, če se prireditve s plesno veselico, razen prireditve požarnih bramb. Pri predstavah, kjer se poleg vstopnice ali namesto vstopnice pobirajo prostovoljni prispevki, se mora od skupnega zneska prostovoljnih prispevkov plačati 10 ali 20% na taksa po značaju prireditve.

Izjemoma se takse ne pobira: za predavanja in razstave, ki služijo v poučne, prosvetne in gospodarske svrhe, za zabave na vaških slavnostih, cerkvenih slovesnostih, narodnih svečanostih, če se prireja v zato določenih krajih; za cerkvene koncerte v cerkvah, javne vežbe sokolskih društev in koncerte domačih pevskih društev, če se prirejajo brez plesov; na vstopnice v državne, banovinske in občinske muzeje; za prireditve društva Rdečega križa v dneh, ki so odredeni za zbiranje prispevkov; za državna in banovinska narodna gledališča in za gledališke predstave vaških čitalnic (kadar se gledališča oddajajo v najem za prireditve drugih ustanov, je treba plačati takso).

Pri prireditvah z vstopnicami se morajo, kadar je treba plačati takso, uporabljati samo vstopnice državne izdaje, ki jih bo izdalo finančno ministrstvo, oddelek za davke. Ta določba je na novo vnešena v takšni zakon.

Vsak prireditelj je dolžan prijaviti pristojnemu oblastvu svojo prireditev, pri čemer more predložiti potrebno dovoljenje.

nih obročev, katere je pritrdil krog vratov puntarjev, in Pavel Šmid je skoval 24 klafter dolgo verigo, ki je imela 900 členov in s katero so bili kmetje vklejeni kakor najbolj krvoločne zveri, in na ta način odpremljeni seve peš v Gradec in na Dunaj.

Predstava Pištelakove Eme kapitanu Pavlu Štercu nikakor ni rodila zaželenega uspeha. Obšla se je toliko premagala, da jima ni bilo niti na obrazu čitati, da sta po srcu eno. Sodniki so se čudili tej izredni trmi in preiskusili na kapitanu vsa tedaj običajna mučenja, ne da bi bili izsilili le eno besedo izpovedi, zakaj je poveljeval puntarjem in v kakem razmerju je do ujete upornice. Kakor pravi mučenec je trpel za sveto stvar, ki je ponesrečila brez njegove krivde. Znal je dobro, da bo zanj končal upor, ko ga bo objela smrt. Usmrtili ga bodo gotovo v Celju, za zaslišanje v Gradcu ali na Dunaju jim je bil preveč nevaren. Na vse je bil pripravljen, nikakor pa ni pričakoval tega, s čemur so mu ogrenili plemiški trdnogi še zadnje trenutke življenja.

Poslali so mu v ječo pismo, v katerem je

Na prireditvah, za katere je predpisana vstopnina, smejo biti navzoče samo one osebe, ki imajo predpisano vstopnico. V svrhu kontrole so posetniki zabave dolžni, hraniti vstopnice do konca zabave in jih na zahtevo oblastev pokazati. Prireditelji si morajo vstopnice preskrbeti vsaj 24 ur pred prireditvijo. Lastnik lokalov, v katerih se prireditve vrši, je odgovoren za takso solidarno s prirediteljem, ako dopusti, da se prireditve vrši brez prijave.

Dijaki nastopijo! Glasbeno društvo na drž. klasični gimnaziji v Mariboru priredi v nedeljo dne 13. marca v št. Hju koncert. Na sporedu so pevske in orkestralne točke. Vsi, ki se zanimajo za našo mladino, vljudno povabljeni!

Polzela. Fantovski odsek Katoliškega prosvetnega društva priredi na praznik sv. Jožefa popoldne v Prosvetnem domu veliko svetopisemsko igro »Egiptovski Jožef« v petih dejanjih s predigro »Jožefovi bratje«. Sodeluje nad 40 oseb. Deloma nova scenerija. Kostumi, stare judovske in egiptovske noše, iz Ljubljane. Predstava ne bo ne po kostumih in ne po igranju zaostajala za »Pasijonom«. Ker se bo igra predstavljala samo enkrat ter se obeta velika udeležba, prosimo občinstvo, da si nabavi vstopnice že v predprodaji in v gostilni Cizej. Vljudno vabimo! Bog živi!

*

Limbuš pri Mariboru. V grob je legel eden najuglednejših krščanskih mož naše limbuške fars g. Peter Marin, velikaletni župan in bivši posestnik obseznega posestva v Vrhovdolu pri Limbušu. Dosegel je lepo starost 84 let in 6 mesecev. Bil je 18 let župan občine Vrhovdol, pradednik krajevnega šolskega sveta in do svoje smrti od ustanovitve, torej celih 25 let, tudi odbornik limbuške pošojnice. Veličasten je bil njegov spreved od hiše

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinski žepni koledar.

Ta trgovine so:

V Mariboru:

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9
Tekstilni bazar, Vetrinjska ulica 17

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Perger Tomaž, trgovec.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Davorin Golob, modna in manufakturna trgovina, Narodni dom

Ljubno v Sav. dolini:

Jakob Sem, trgovec

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

v Limbušu, kjer je zadnja leta s svojo ženo pri svoji hčerki Julijani bival, do njegovega zadnjega doma na pokopališču. Ob odprtem grobu sta se poslovila od rajnega v vznesenih besedah vlč. g. župnik Andrej Bračič in g. župan Anton Godec. Častiti duhovščini, požarni hrambi iz Paker, udeležencema orožniške stanice v Studencih, darovalcem krasnih vencev ter vsem ostalim obilnim udeležnikom pri sprevedu iskrena hvala. Blagi rajni naj počiva v miru! Pripomnili je še, da je pok. Peter Marin zadnji, katerega je birmoval tukaj pokojni škof Anton Martin Slomšek.

Jarenina. Rajnemu g. Francu Viherju v spomin! Biva že v večnosti, ki je še pred malo časom hodil med nami. Malo ga je bilo zadnja leta videti, kajti kot 82leten starček ni mogel več daleč od hiše. Težko je občutil na stara leta posledice vojne, katere se je udeležil leta 1878 ob priliki okupacije Bosne.

In tako je 18. februarja, previden s tolažili sv. vere, mirno in Bogu vdano, kakor dogorevajoča sveča, izdihnil svojo dušo. Številna množica pri njegovem pogrebu je pokazala njegovo priljubljenost. — Naj bo na tem mestu izrečena zahvala čč. duhovščini, pevskemu zboru in vsem ostalim pogrebci! In ti blagi g. Viher pa prosil Boga, da pridemo tudi mi kot ti v svetlobo večne luči!

Št. Peter pri Mariboru. Preteklo nedeljo se je vršil sklop gospodinske nadaljevalne šole, katero vodijo tukajšnje šolske sestre. — Umrila je gospa Klotnik Helena, žena gostilničarja in posestnika iz Trčove. Rajna, ki zapušča može in dvoje nepreskrbljenih otrok, je dosegla šele komaj 42 let. Pokopana je bila preteklo soboto ob obilni udeležbi občanov. Naj v miru počiva! — Šentpeterska hranilnica in posojilnica praznuje letos 25letnico obstoja. Primerno bi bilo, da se ta jubilej tudi primerljivo proslavi. — Na obeh šolah manjka po ena učiteljska moč. Prosimo šolsko oblast, da poskrbi za nadomestilo. — Slednji čas pa, da si naročimo Mohorjeve knjige. Skrbimo, da bo število Mohorjanov narastlo.

Rače. Tukaj je umrla po daljšem bolehanju vzgledna mati in vesna gospodinja Julijana Vergles, žena dobro znanega račkega gostilničarja ter posestnika, v starosti 56 let. Zapušča moža in sedem deloma preskrbljenih otrok. Blagi pokojni svetila večna luč, preostalim naše iskreno sožalje!

Pluj. Na praznik sv. Jožefa dne 19. marca se v naši župniji ustanovi Apostolstvo mož in fantov. Da se za ta veliki in pomembni dan lepo in duhovno pripravimo, bodo tri dni pred praznikom duhovna vaje za može in fante, vodil bo te vaje salezijanec dr. Fran Volčič, ravnatelj iz Veržaja. Na praznik dopoldne bo slavnostni govor in skupno sv. obhajilo naših mož in fantov. Pokazati hočejo ta dan svoje globoko versko prepričanje. Popoldne istega dne prirede ob 3. uri popoldan v mestnem gledališču fantje iz Podvinca versko dramo: »Žrtve spovedne molčečnosti.« Vse prijatelje od blizu in daleč vabimo, da pridejo z nami manifestirati z verske ideje ter naj pogledajo naše fante, kako se bomo postavili na odru, saj se pridno pripravljamo.

stalo črno na belem, da se je rešil iz šentpeterske bitke edino vojvoda Ilija Gregorič s tovarišem Gušetičem. Ni se zatekel po pobegu k Matiju Gubcu v Stubico, ampak je begal nekaj časa po štajerskih gorah, potem se je hotel umakniti preko Slavonije v Bosno. Med Križevci in Ivaničem so ga vjeli krajiški vojaki in ga poslali na Dunaj na odgovor.

Dne 9. februarja je bila glavna in usodna bitka v dolini, ki se razprostira med Stubiškimi toplicami in Dolnjo Stubico. Obležalo je mrtvih 5000 kmetov. Ujetnike so obešali na hiše ter drevesa; na eni hruški ob glavni cesti je viselo 16 nesrečnih kmetov.

Od kolovodij je obležal na bojnem polju Mogaič; Gubec in Pasanec sta bila ujeta in odvedena v Zagreb. Dne 15. februarja so Pasaneca najprej po mukah in pred Gubčevimi očmi ubili. Gubcu so trgali z žarečimi kleščami z živega telesa meso. Na Markovem trgu v Zagrebu so ga posadili na razbeljeni železni prestol, mu pritiskali na glavo razbeljeno železno krono in mu

slednjič kakor razbojniku razčrtorili telo. Tako je bil kaznovan za upor »kmečki kralj«.

Ko je prečital pismo, kojega grozno vsebino je znal v naprej, so se odprla vrata in ječar je pahnil predenj junakinjo Emo, bičano do krvi in ranjeno od udarcev po celem telesu. Ta slednji prizor je bil preveč tudi za na zunaj liki jeklo trdo kapitanovo srce. Zaječal je na ves glas, se vrgel na tla in bi bil pobil škodoželjne sodnike in Schrattenbacha, da ga ni ovirala veriga, s katero je bil priklenjen na steno. Zadnje srečanje s tako neverjetno grozno pohabljenjo Emo je bila za Pavla hujša muka, nego za Gubca žareče kronanje in razčrtvorenje.

Šele po zavesti popolnega propada kmečkega punta in po prikazanju več nego živalske osvete nad njegovo izvoljenko so ga obglavili kar v ječi, da ni zvedel nikdo na višjem mestu: Zakaj in kako je moral skloniti glavo pod meč smrti kapitan kmečke vojske — Pavel Šterc.

(Dalje prihodnjič.)

prebiva svojih 75 let, je pred kratkim praznoval Oton Jarič svoj 103. rojstni dan. Umevno je, da so ga ob tej priliki znanci in neznanci od vseh strani oblegali s vprašanji, na kak način je svojo starost dosegel. Mož pa ni mogel dati nikakega posebnega pravila za dolgo življenje, le to jim je lahko povedal, da se ni vdajal skrbem.

100.000 let stara riba.

V neki opekarni pri Inomestu je odkril neki delavec okamenelo ostanke poldrug meter dolge ribe iz srednje ledene dobe, tedaj iz dobe pred kakšnimi — 100.000 leti. Okamenino so spravili v inomoškem geološkem muzeju.